

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор університету
д.і.н., професор _____ О.О. Нестуля
«12» січня 2016 р.

ПРОГРАМА
фахових вступних випробувань

для вступу на 1 курс (зі скороченим терміном навчання)
за ступенем «Бакалавр»
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»

Спеціальності 081 «Право»

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 1 від «12» січня 2016 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії
_____ О. С. Куцевол

Полтава 2016

Упорядники: *Г. В. Лаврик*, д.ю.н., зав. кафедри правознавства, професор;
С. О. Гладкий, д.ю.н., професор, професор кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;
Г.В. Терела, к.і.н., доц., доцент кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Рецензенти: *О. С. Кальян*, к. ю. н., завідувач кафедри правознавства Полтавського інституту економіки і права Відкритого міжнародного університету «Україна», доцент
В. О. Осташова, к. ю. н., доцент кафедри бізнес-адміністрування та права Полтавської державної аграрної академії

Розглянуто на засіданні науково-методичної групи спеціальності 081 «Право»,
24 грудня 2015 р., протокол № 2

Зав. кафедри _____ проф. Г.В. Лаврик

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування	5
3. Критерії оцінювання.....	11
4. Список рекомендованої літератури	12

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право» передбачається вступне фахове випробування для абітурієнтів – випускників технікумів, коледжів, вищих професійно-технічних училищ, які здобули освіту за відповідною спеціальністю освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліста, при вступі на навчання за ступенем бакалавра спеціальності 081 «Право».

Перелік питань для проведення іспиту базується на навчальному матеріалі фундаментальних юридичних дисциплін.

Мета фахових вступних випробувань. Вступ на навчання за ступенем бакалавра полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі спеціальності 081 «Право».

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми бакалавра абітурієнти повинні мати базову освіту молодшого спеціаліста за спорідненою спеціальністю та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі соціально-гуманітарних природничо-наукових, та профільних наук.

Характеристика змісту програми. Програма фахових вступних випробувань спирається на освітньо-професійну програму підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальності та одночасно відбиває вимоги до студентів ступеня бакалавра, визначених у галузевих стандартах вищої освіти даних ступенів.

Порядок проведення фахових вступних випробувань визначається Положенням про приймальну комісію ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. Теорія держави і права

1. Поняття, предмет і метод загальної теорії держави і права, її місце в системі юридичних наук.
2. Поняття, ознаки і сутність держави. Функції держави.
3. Поняття і структура форми держави.
4. Форма державного правління.
5. Механізм і апарат держави. Принцип поділу влади.
6. Правова держава.
7. Поняття і сутність права. Природне та юридичне право.
8. Норми права: поняття, структура, види.
9. Формальні джерела права: поняття, види, співвідношення в сучасних системах права.
10. Нормативно-правовий акт: поняття, ознаки, види.
11. Система права: норми, інститути, галузі права. Правовий режим.
12. Правотворчість: поняття, функції, принципи, види.
13. Правовідносини: ознаки, види, структура.
14. Поняття, склад і види правопорушень. Юридична відповідальність.
15. Поняття і форми реалізації правових норм. Правозастосування.

Розділ 2. Конституційне право

1. Поняття, предмет і метод правового регулювання конституційного права як галузі права. Принципи конституційного права України та їх характеристика.
2. Поняття та система джерел конституційного права України.
3. Поняття, юридичні властивості, структура Конституції України, її правова охорона.
4. Поняття конституційного ладу та його засад. Закріплення загальних засад конституційного ладу в Конституції України.
5. Правовий статус людини і громадянина та його закріплення в Конституції України.
6. Поняття, природа та класифікація конституційних прав та свобод людини і громадянина.
7. Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні.

8. Поняття та форми прямого (безпосереднього) і представницького народовладдя. Вибори і виборче право. Конституційні принципи виборчого права України.
9. Поняття, система і види органів державної влади в Україні.
10. Склад, структура і повноваження Верховної Ради України. Конституційно-правовий статус народного депутата України.
11. Місце та роль Президента України в механізмі державної влади. Повноваження Президента України.
12. Склад, порядок утворення та припинення повноважень Кабінету Міністрів України.
13. Центральні органи виконавчої влади.
14. Функції та повноваження Конституційного Суду України, порядок його формування та значення.
15. Поняття місцевого самоврядування в Україні, та його конституційні засади. Система місцевого самоврядування в Україні.

Розділ 3. Адміністративне право

1. Поняття, предмет і метод адміністративного права. Система адміністративного права. Джерела адміністративного права та їх види.
2. Адміністративно-правові відносини, їх особливості, структура та види.
3. Поняття і види суб'єктів адміністративного права. Громадяни як суб'єкти адміністративного права та їх адміністративно-правовий статус.
4. Поняття, система органів **виконавчої** влади та їх адміністративно-правовий статус.
5. Президент України та його повноваження у сфері виконавчої влади.
6. Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади.
7. Місцеві органи виконавчої влади. Відносини місцевих органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування.
8. Поняття, принципи та види державної служби. Проходження державної служби. Посада і посадова особа. Класифікація посад державних службовців.

9. Поняття і види громадських об'єднань. Принципи та умови створення і діяльності громадських об'єднань. Припинення діяльності громадських об'єднань.
10. Поняття, суть та основні риси адміністративної відповідальності. Принципи адміністративної відповідальності.
11. Адміністративне правопорушення (проступок) і його склад.
12. Система та види адміністративних стягнень. Загальні правила і строки притягнення до адміністративної відповідальності.
13. Поняття, зміст і структура адміністративного процесу.
14. Адміністративне провадження. Характеристика провадження в окремих адміністративних справах. Провадження у справах про адміністративні правопорушення: завдання і порядок, заходи забезпечення. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.
15. Поняття, завдання та принципи адміністративного судочинства. Система адміністративних судів та їх компетенція щодо вирішення адміністративних справ.

Розділ 4. Кримінальне право

1. Поняття, предмет, система і метод кримінального права. Кримінальне право як галузь законодавства, науки та навчальна дисципліна.
2. Кримінально-правові відносини: їх юридичний зміст, суб'єкти та предмет.
3. Завдання Кримінального кодексу України та функції кримінального права. Структура Кримінального кодексу України.
4. Поняття, ознаки, підстави та форми кримінальної відповідальності.
5. Поняття злочину та його ознаки. Класифікація злочинів.
6. Склад злочину. Функції, елементи та ознаки складів злочину.
7. Об'єкт та предмет злочину: поняття, значення та види. Суб'єкт злочину; його поняття і види.
8. Об'єктивна та суб'єктивна сторона злочину: поняття, ознаки, значення.
9. Вина: поняття, сутність, форми, значення. Прямий та непрямий умисел, його інтелектуальний та вольовий моменти. Необережність та її види.
10. Поняття і ознаки співучасті у злочині. Види співучасті.

11. Необхідна оборона, крайня необхідність, уявна оборона: поняття, підстави, ознаки.
12. Поняття, мета та ознаки покарання. Основні та додаткові покарання: поняття, види, особливості призначення.
13. Звільнення від покарання: поняття, підстави, види, значення. Звільнення від покарання на підставі закону про амністію та акта про помилування.
14. Поняття і значення судимості. Погашення судимості: поняття, підстави, значення. Зняття судимості та умови його застосування. Правові наслідки судимості.
15. Підстави і принципи застосування кримінальної відповідальності до неповнолітніх. Покарання, які застосовуються до неповнолітніх, та їх особливості.

Розділ 5. Цивільне право

1. Предмет і метод цивільного права. Цивільне законодавство України: поняття, структура.
2. Цивільні правовідносини: поняття, елементи, види.
3. Цивільна правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичної особи: поняття, види.
4. Поняття юридичної особи. Створення юридичної особи. Види та організаційно-правові форми юридичних осіб.
5. Речі як об'єкти цивільних прав. Класифікація речей.
6. Поняття і види правочинів. Форми правочинів. Умови дійсності правочину.
7. Види недійсних правочинів. Правові наслідки недійсності правочину.
8. Поняття та види представництва. Поняття, види та форма довіреності.
9. Поняття, зміст, види та форми права власності. Суб'єкти права власності. Підстави набуття права власності. Припинення права власності.
10. Поняття права інтелектуальної власності. Види об'єктів права інтелектуальної власності.
11. Поняття, види та система зобов'язань. Елементи зобов'язання. Сторони у зобов'язанні. Заміна сторін у зобов'язанні. Суб'єкти виконання зобов'язань. Принципи виконання зобов'язань.

12. Способи забезпечення належного виконання зобов'язань. Неустойка та її види, завдаток, порука та гарантія, застава, при тримання майна боржника.
13. Поняття та види договорів. Форма та зміст договору.
14. Поняття, види та умови цивільно-правової відповідальності.
15. Поняття спадкування. Спадкування за законом і за заповітом. Спадковий договір.

Розділ 6. Трудове право

1. Поняття і предмет трудового права України. Метод правового регулювання трудових правовідносин. Джерела трудового права та їх види.
2. Трудові правовідносини: поняття, особливості, структура та види.
3. Поняття та види суб'єктів трудового права. Трудова правосуб'єктність працівника та роботодавця.
4. Поняття зайнятості та працевлаштування. Органи, що забезпечують формування та реалізацію державної політики у сфері зайнятості населення. Правовий статус безробітного.
5. Поняття, форми, рівні та сторони соціального діалогу у сфері праці. Колективний договір та угода з соціально-економічних питань, їх значення у регулюванні трудових відносин.
6. Поняття, сторони, зміст, форма та види трудового договору.
7. Загальний порядок укладання трудового договору, його оформлення. Правове регулювання випробування при прийомі на роботу.
8. Підстави припинення трудового договору. Розірвання строкового трудового договору з ініціативи працівника. Загальні підстави розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця.
9. Поняття та види робочого часу. Скорочена тривалість робочого часу. Режим робочого часу.
10. Поняття відпочинку та його види. Щорічна основна відпустка і порядок її надання.
11. Поняття і структура заробітної плати. Тарифна система та її елементи.
12. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку.
13. Юридична відповідальність за порушення трудової дисципліни та її види. Дисциплінарний проступок як підстава дисциплінарної відповідальності. Дисциплінарне стягнення: порядок накладення, оскарження та зняття.

14. Поняття та види матеріальної відповідальності за трудовим правом. Підстава і умови притягнення до матеріальної відповідальності.
15. Поняття та види трудових спорів. Порядок розгляду індивідуальних та колективних трудових спорів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ

Оцінювання знань абітурієнтів проводиться за 5-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

5 балів («відмінно»)	абітурієнт дав правильну, вичерпну відповідь на поставлені питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату, нормативних і літературних джерел, вміння аргументувати своє ставлення до відповідних категорій, закономірностей, явищ.
4 бали («добре»)	абітурієнт загалом відповів на поставлені запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, допустив несуттєву помилку у відповіді.
3 бали («задовільно»)	абітурієнт дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання нормативних і літературних джерел.
2 бали («незадовільно»)	абітурієнт дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації або взагалі не відповів.

Екзаменаційний білет містить 2 питання з основних розділів, наведених у Програмі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). - К.: Вид-во «Юридична думка», 2004. – 584 с.
2. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 2. Особлива частина. – К.: Юридична думка, 2009. – 600 с.
3. Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс : [підручник] / за заг. ред. О.М. Бандурка. – Вид. 2-ге. – Х. : Золота миля, 2012. – 584 с.
4. Адміністративне право: підручник / Ю.П.Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гарашук, В.В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гарашука, В.В. Зуй. – Х. : Право, 2013. – 656 с.
5. Бичкова С.С. Цивільне право України. Договірні та недоговірні зобов'язання : підручник / С. С. Бичкова, І. А. Бірюков, В. І. Бобрик [та ін.]; за заг. ред. С.С. Бичкової. – [2-ге вид., змін. та допов.]. – К. : КНТ, 2008. – 498 с.
6. Боднар Т.В. Договірні зобов'язання в цивільному праві (заг. положення) : навч. посіб. / Т. В. Боднар. – К. : Юстініан, 2007. – 280 с.
7. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина. навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. станом на вересень 2011 р. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 320 с.
8. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.
9. Декларація про державний суверенітет України. Прийнята Верховною Радою Української РСР 16 липня 1990 року. – К., 1990.
10. Договірне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Т.В. Боднар, О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова [та ін.]; за ред. О. В. Дзери. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 896 с.
11. Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. для студ. вузів / за ред. О. В. Дзера. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
12. Доліненко Л.О. Цивільне право України [Електронний ресурс] : навч. посібник / Л.О. Доліненко, В.О. Доліненко, С.О. Сарновська. – К. : Кондор, 2006. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) . – Заголовок з екрану.
13. Жилінкова І. В. Договірне право : конспект лекцій / І. В. Жилінкова, В. І. Борисова, І. В. Спасибо-Фатеева [та ін.]; за ред. І. В. Жилінкової, В. І. Борисової. – Харків : Нац. юрид. акад. України, 2008. – 116 с.
14. Загальна теорія держави і права (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції): навч. посіб. /

- О.Л. Копиленко [та ін.] ; МОН України. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 400 с.
15. Загальна теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / [М.В. Цвік та ін.] ; за ред. М.В. Цвіка, О.В. Петришина ; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. – Х.: Право, 2010. – 583 с.
 16. Кодекс адміністративного судочинства України: прийнятий Верховною Радою України 6 липня 2005 року № 2747-IV: офіційний текст зі змінами та доповненнями станом на 25 травня 2009 року. – К.: Форум, 2009. – 180 с.
 17. Кодекс законів про працю України: Затверджений Законом УРСР від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – Додат. до № 50. – Ст. 375.
 18. Кодекс України про адміністративні правопорушення : станом на 22 січ. 2013 р. : відповідає офіц. тексту. – Х. : Право, 2013. – 320 с.
 19. Коломоець Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник / Т.О. Коломієць. – К.: Юрінком інтер, 2011. – 576 с.
 20. Конституційне право України. Академічний курс: підручник: у 2 т. – Т.2 / За заг. ред. Ю.С.Шемшученка. – К.: ТОВ «Видавництво “Юридична думка”», 2008.
 21. Конституційне право України: Академічний курс: підруч.: у 2 т. – Т.1 / За ред. В.Ф.Погорілка. – К.: ТОВ “Видавництво “Юридична думка”, 2006.
 22. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В.Я.Таций (голова редкол.), О.В.Петришин (відп. секретар), Ю.Г. Барабаш та ін.; нац. акад. прав. Наук України. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.
 23. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний вісник України. – 2010. - № 72/1. – Ст. 2598.
 24. Коталейчук С.П. Теорія держави та права: навч. посіб. для підготовки до держ. іспитів / С.П. Коталейчук. – К.: КНТ, 2009. – 320 с.
 25. Кравченко В.В. Конституційне право України. Навч. посіб. – Вид. 4-те, випр. і доп. – К.: Атіка, 2009.
 26. Кримінальне право України. Загальна частина [Текст] : підруч. для студентів юрид. ВНЗ / [В.І. Борисов та ін.] : за ред. проф. В.Я. Тация, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків: Право, 2015. – 525 с.
 27. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / [За ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. – К.: Істина, 2011. – 1121 с.

28. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – ст. 131.
29. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. // Верховна Рада України. Офіційний інтернет-сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
30. Луць В.В. Контракти у підприємницькій діяльності : навч. посіб. / В. В. Луць. – [2-ге вид., перероб. і допов.]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 576 с.
31. Марченко М.Н. Теория государства и права: учеб. для студ. вузов, обуч. по спец. «Юриспруденция» / М.Н. Марченко ; Московский гос. ун-т им. М.В. Ломоносова. Юрид. фак. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: Проспект, 2007. – 637 с.
32. Марчук В.М. Теорія держави і права: навч. посіб. / В.М. Марчук, О.В. Корольков ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 415 с.
33. Митрофанов І.І. Загальна частина кримінального права України: навч. посіб. / І.І. Митрофанов; Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Одеса: Фенікс, 2015. – 576 с.
34. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України [Текст] / За заг. ред. Литвинова О.М. – К.: «Центр учбової літератури», 2016. – 536 с.
35. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / За заг. ред. О.М. Джузі, А.В. Савченка, В.В. Чернея. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 1064 с.
36. Общая теория права и государства: учеб. для студ. вузов, обуч. по спец. «Юриспруденция» / В.С. Нерсисянц; Институт государства и права РАН. Акад. правовой ин-т. – М.: НОРМА ; М.: Издательская группа НОРМА-ИНФРА-М, 2002. – 539 с.
37. Погорілко В.Ф. Конституційне право України: підручник / В.Ф. Погорілко, В.Л. Федоренко / за заг. ред. В.Л.Федоренка. – 4-те вид., перероб. і доопр. – К.: Видавництво Ліра-К, 2012.
38. Прилипко С. М. Трудове право [Текст] : посіб. для підгот. до держ. Іспиту / С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко. – Харків : Право, 2015. – 228 с.
39. Ромовська З.В. Українське цивільне право [Текст]: право власності : академ. курс : підручник / З.В. Ромовська. – К. : Алерта, 2011. – 246 с.
40. Савченко А.В. Кримінальне право України. Загальна та Особлива частини (у схематичних діаграмах) [Текст] : навч. посіб. / А.В. Савченко, Ю.Л. Шуляк. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 312 с.

41. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України, 2002. - № 21-22. - Ст.135.
42. Скакун О.Ф. Теорія права і держави: підруч. / О.Ф. Скакун. – Вид. 4-ге, допов. і перероб. – К.: Правова єдність, 2013. – 524 с.
43. Скрипнюк О.В. Конституційне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Скрипнюк. – К.: Ін Юре, 2010.
44. Теория государства и права: учеб. для студ. вузов, обуч. по спец. «Юриспруденция» / А.Г. Бережнов [и др.] ; ред. М.Н. Марченко ; Московский гос. ун-т им. М.В. Ломоносова. – Изд. 4-е. – М.: Зерцало, 2009. – 836 с.
45. Теорія держави і права. Академічний курс: підруч. / О.В. Зайчук [та ін.] ; ред. О.В. Зайчук, Н.М. Оніщенко. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 688 с.
46. Теорія держави і права: навч. посіб. / [С.К. Бостан та ін.]. – К.: Академія, 2013. – 346 с.
47. Теорія держави і права: навч. посіб. / О.М. Головка [та ін.] ; за заг. ред. І.М. Погрібного ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х.: ХНУВС, 2010. – 277 с.
48. Теорія держави і права: підруч. / [Петришин О. В. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О.В. Петришина ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». – Х.: Право, 2014. – 366 с.
49. Теорія держави і права: підруч. / С.Л. Лисенков [та ін.] ; ред. С.Л. Лисенков. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 448 с.
50. Теорія права і держави: навч. посібник / С.Д. Гусарев [та ін.] ; Київськ. нац. ун-т внутр. справ. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 270 с.
51. Трудове право України [Текст] : академ. курс : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / [Пилипенко П. Д. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. П. Д. Пилипенка ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – К. : Ін Юре, 2014. – 548 с.
52. Трудове право: підручник [для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / В. В. Жернаков, С. М. Прилипко, О. М. Ярошенко та ін.; за ред. В. В. Жернакова. – Х. : Право, 2012. – 496 с.
53. Фрицький О.Ф. Конституційне право України: Підручник для вузів. – К.: Юрінком Інтер, 2006.
54. Цивільне право України (традиції та новації)[Текст] : монографія / за заг. ред. Є.О. Харитонова, Т.С. Ківалова, О.І. Харитонова. – Одеса : Фенікс, 2010. – 700 с.
55. Цивільне право України [Текст]: навч. посібник / за ред. Р.О. Стефанчука. – К. : Правова єдність, 2009. – 536 с.
56. Цивільне право України: Академічний курс : підручник: у 2 т. / за заг. ред. Я. М. Шевченко. – Т. 2. Особлива частина. – К. : Концерн «Вид. дім «Ін Юре», 2004. – 408 с.

57. Цивільне право України: У 2 т. Т.1 : Підручник / за ред. В. І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва, В.Л. Яроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 480 с.
58. Цивільне право України: У 2 т. Т.2 : Підручник / за ред. В. І. Борисова, І.В. Спасибо-Фатєєва, В.Л. Яроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 552 с.
59. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. / Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.
60. Чушенко В.І. Конституційне право України: підруч. / В.І. Чушенко, І.Я Заяц. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К: ІнЮре, 2009.
61. Шимон С.І. Цивільне право України [Текст]. У 2 ч. Ч. 1 : навч.-метод. посіб. / С.І. Шимон. – К. : КНЕУ, 2006. – 304 с.
62. Шимон С.І. Цивільне право України [Текст]. У 2 ч. Ч. 2 : навч.-метод. посіб. / С.І. Шимон. – К. : КНЕУ, 2006. – 312 с.